

דרשה לשבת שובה תשס"ו

1. הרמב"ם פ"ז מהל' תשובה ה"ד. אין צדיק גמור עומד במקום שבעל תשובה עומד.

2. מקורו מדרכות ל"ד ע"ב. מחלוקת אמוראים שם בין ר"א אבהו ור' יוחנן איזהו גדול, ומשמע דלכ"ע אינם שווין מפסוק שלום שלום לרחוק ולקרוב.

3. בעל צפנת פענח הקשה למה פסק הרמב"ם כר"א אבהו ולא כר"י. וחירץ דפסק על גמ' קדושין מ"ט ע"ב. וכן נפסק להלכה בש"ע אה"ע סי' ל"ח סעיף ל"א. המקדש את האשה ע"מ שאני צדיק אפילו הוא רשע גמור ה"ז מקודשת מספק וא"כ מוכח דבע"ת גדול מצדיק דאל"ה אינה מקודשת אף אם עשה תשובה. דהא כל הטעם דמקודשת שם דשםא הרהר בתשובה.

4. אבל עוד קשה על הרמב"ם: /הרמב"ם בפ"א מהל' תפילה ה"א: דתפילה מה"ת, ורמב"ם חולק.

/קושיה השאגת ארי' ממתניתין שבת ד"ט ואם התחילו אין מפסיקין וכו' ובגמ' ה"א סיפא אחאן לד"ה דמפסיקין לק"ש ואין מפסיקין לתפילה וכן פסק הרמב"ם וקשה על הרמב"ם ממ"נ אי מירי שכבר קיים את סידורו: /דע דהרמב"ם לא קיים את הדאורייתא בין בק"ש בין בתפילה לא יפסיק לשניהם, ואם לא קיים את הדאורייתא, יפסיק בין לזה בין לזה.

/חירוצי -- נדפס ב"הפרדס" שנה כ"ח חוברת י"א -- דיש לת"ת דין תמידיות והגיה בו יומם ולילה, אבל תפילה רק פעם אחת ליום, ולכן אין מפסיקין לתפילה אף דהוי מה"ת, אבל ק"ש הוי גופה דברי תורה, ולכן אם קורא איז הפסק וראי' מנדרים ד"ה א"ר גידל א"ר האומר אשכים וכו' והלא מן שבע ועומד וחירץ כיון דאי בעי פסק נפשיה בק"ש שחרית וערביתוכו א"כ דק"ש הוי חפצא של תורה.

/אבל קשה הרמב"ם פ"א מה"ת ה"ח. דמשמע פעם אחת ביום וכו' די, לא תמידיות /יש ב" מיני תמידיות, אינה נפסקת ונפסקת - כלומר בכל יום או חודש וכדומה

/מנחות דצ"ט מחלוקת רבי ישמעאל בתשובתו לכן דמה ורשב"ג דשניהם דורשים תמידיות בלתי נפסקת בכל מקום שכתוב "תמיד" ככלהם הפנים, אבל ר"י דזה גם כה"ת לא ימוש דהוי פירוש על והגיה בו דפרושו בכל היום והלילה ורשב"ג דעיקר מצות ה"ת הוא והגיה, פעם ביום פעם בלילה, והלא ימוש' רק ליהושע וכוונתיהו דהוי ברכה להם.

/ב" קושיות על רשב"ג. מה זה ברכה. האם אין שכר לסתם לומר יותר מדגיל ועוד אם ת"ת אינה ב"ג. מדוע חילק בשבת שם בין תורתו אומנתו דאינו מפסק לתפילה לאין תו"א דמפסיק לתפילה?

/אלא י"ל: לכל העולם חובה בפעם ליום וכו' אבל מי שקובע לעצמו תמידיות ב"ג. הברכה היא שנחשבת לו כקיום חובה וכך הוא שכרו, א"כ לכל אדם הוי ת"ת תמידיות נפסקת ולא לה כיהושע הוי תמידיות ב"ג והיא ברכה לו.

/א"כ מיושב מהי הברכה. מיושב תחילוק בין תו"א לאין תו"א. מובן הרמב"ם שפסק ת"ת פעם ביום, ומיושב קושיתנו על רמב"ם מהשאגת אליה.

/ומכל זה נתחדשה קושיא על הרמב"ם הל' תשובה: דאם כנ"ל שתמידיות ב"ג יש לה ברכה מיוחדת א"כ צ"ל בע"ת דע"ת פתוח מצדיק דצדיק יש לו ברכה תמידיות בלתי נפסקת, משא"כ בע"ת אפילו חטא רק פעם אחת נפסקת התמידיות.

5- תק"ל (מכ"ט) . צוואה נפטרסעסען ... סקיהל ... רמז'ט'ט שילה מי גשרה נישט
 אפארה קאן צעקווענט מיט זיין שילה פון תמידות זיי גפילה אן-גורר .
 - זיי זע"ה: געוואלדיגע געטליכע כארג... לעפצן סומא טיפסעס קוואלן נלמה...
 הילדשקייט פון געטרייגייט ... מיט דעם קאנצן מיר נישט דוידען .
 - איצט: אונזערליכע שטענדיקייט ... נישט איבערגעוואקסע תמידות...
 זככה פון זעלע ... אויב אלץ, רמז'ט'ט געדייכט געזען דא עכטשקייט צו לעיק גמור .

6- תקכ"ד . צו פאטשטין קדש רמז'ט: הילדשקייט זיין וואלט אןלאזאונג פון רמז'ט ... צוואלג
 צו די ערשטע און געטליכע זענדיקע פון תלמה ... וואס נאך אונז זיין
 גאנצער אויפגעאסונג ... נעמליכע פערנענדיקייט ...
 - צוויי גרונד-פרינציפן און פערנענדיקייט פון געטליכע:
 חכמה וואו זאלה, זענדיקייט און זיך שטעלן .
 - וואס איז פאר חילוק צווישן חכמה וואו זאלה - א צוואלג פון פאטשטין חכמה
 זיי נערוים - זיין פערנענדיקייט .

- חכמה: זענדיקייט דורך באטראכטען די מאסע קאנצעקווענצן, די
 געפערליכע און נישט-פארמאגטענדיקע כדורשאלען פון זיין זינדעוואלט...
 זענדיקייט איז: ענטשאלטענדיקייט פאר צוקונפט... קיין שולדיגדיקייט .
 - זאלה: נישט פארמאגטענדיקייט אין דעם אנטוויקלונג פון די קאנצעקווענצן
 פון חכמה... שולדיגדיקייט... האוואס זינדענדיקייט פון שולדי... זינדענדיקייט:
 40 אונטערשטע פון חכמה זינדענדיקייט, דאס איז דאמאנאן און
 און איבערשטע פון חכמה זינדענדיקייט...
 זינדענדיקייט: זינדענדיקייט...
 אין אן דער געוואלדן אונטערשטע דורך דער חכמה און נישט דער חכמה (פארשטענדיקייט)
 - מאקס שולד: אין פארמאגטענדיקייט (ערשטע פון קאמאנאטא) וויכטיגקייט
 פון תלמה און זאלה. איבער: זאלה זיי איז - צווישן אונזן דער עצה,
 א פערנענדיקייט, נאטורליכע פערשטענדיקייט פון זאלה,
 מיר: פאטשטין וואו. קאנטרוולירט איבערזיין פון פאטשטין.
 סיי צוואלג און בלעזט, סיי זככיות, זאלה און מיט א חכמה נישט
 שילדענדיק.

8- תקכ"ח . דורך זאלה, קאן דער געטליכע אונטערשטע אונטערשטע זיין חכמה... דער חכמה זינדענדיקייט
 פארמאגטענדיקייט און ענדענדיקייט פון פארמאגטענדיקייט... נישט דורך צווישן דאמאנא
 א דער וויסענשאפטליכער נשוא, נאר דורך דער געטליכער אונטערשטע אונטערשטע
 - תקכ"ט . דורך זאלה, קאן דער געטליכע אונטערשטע אונטערשטע זיין חכמה... דער חכמה זינדענדיקייט
 פארמאגטענדיקייט און ענדענדיקייט פון פארמאגטענדיקייט... נישט דורך צווישן דאמאנא
 א דער וויסענשאפטליכער נשוא, נאר דורך דער געטליכער אונטערשטע אונטערשטע

וילך ויחבד דס לפילט דער גנדעסער ראלס בולש, ... וואס איז א מנהג איבער, טיף-
פונאמוניסט, לזע ערליינע וואס איז א צוריק שטראל פון ערנ געטליכע אויפגיכט.
אויף צייט, וואן ער גייסטליכער נאטור פון ער גילעט צייט-...

אויב, טעקע, ווי מיר גארעם, אד הקנה ויז אגלה מן המזן, ויז ער
דער גבול, דורך זיין האנט צו זיך צו קנה, צו ענדערן דא נאך ... וויין
אויך ער ויל הוואקיס קאן זיין אגלה מן המזן.

- בקינות: תורה, וויכטים ווי דס זאל נישט זיין, איז א מנהג-ווייניגער מדינאלישער
דאס מנהג פון תשובה, געוויסע נישט אויף געפיהן נאר אויף פאקט.
דאס, - איז מער ווי א פאקט - עס איז דער ווייניגער, דער ווייניגער-
קאנסטרוקציע פון א פאקט - עס איז, אין דעם העכסטן זינען, א פאקט
פון מיר וואלילען קונסט.

9- הכלל: איז אונז שוין פאראנטפערט אונזער קליין ווערן - טאלע, רמיה, רמיה, רמיה
נישט איבערגעוואקסע געשטענדיקייט, איז פיל געווען ווי צווייטלייזקייט
אדער אן איבער געזיכטעם שטענדיקייט.

אדער, ווען עס קומט צו תשובה, דאן מיר נישט גאנצערמאס, ד
צוויי געזיכטעם אלץ געזיכטעם וואס ענדערט אונז דער וואלילען פיל
און דער.

וויין דער געזיכטעם אלץ זיין צייט מיר ווי אין דער גילעט פיל
אומקומע וואס קאן דערגרייכט ווערן אין אין מאמענט, אין אין אונזער צייט.
ער האט, דערצו, דער מנהג פון צו זיך גאנצערמאס, דער געזיכטעם פיל
פון געשלינגען, פארעמאנעט. וויין דורך זיין צייט-געזיכטעם וואס
פון אומקומען, האט ער געזיכטעם וויין דורך זיין צייט-געזיכטעם וואס
און געמונט פון א מאמענט דער אן געזיכטעם וואס
קוקער, דורך געזיכטעם וואס געזיכטעם וואס
פאר געזיכטעם וואס פארמאנעט זיין פארמאנעט וואס
מטמאטיש פיל דער.

און געזיכטעם האט ער געזיכטעם אז אין צייט וואס מיר ... וויין מיר
האנדל געזיכטעם פון תמידיג וואס פאקט, און דערצו האט ער געזיכטעם
די געוויסע פון געזיכטעם, אן ארט פון מאמענט וואס געזיכטעם.

- ענין זה - אמרו חכמי רבינו הרב דוד בורכות לא הניח לנו אחר שזרק לבוא
אלה פנים ומה שמר וכך אלפי בני ברכות יין מיקליו ואולי כדאי להם, אך וילג
מן והיה נוסף רק אם היה כתוב -

באומער-עט איז נישט מיין שאלד וואס איך האב געניצט, דער פארוואנדלט זיך
אין איינעם - די זכר, אז קום פון די זכר-לעז, וואו די סיניא און געדאלט
אין אטאסטעס פון מיין וואוינלעך האט מי גענוגט פון די, מיין אונדז טוועלף.
אן נ"י ווארן זיך יא געזאגט פון געלערנט אים און זיין טאכטער.
יאמר למי יאמר בקרב א' געזאגט.

cut - very well, very high level.